

Hétfői

FRISS ÚJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic. Filipescu (v. Arany J. u.) 3.

Felelősszerkesztő és Kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

A kisipar,

az ország egyik legértékesebb kincse: veszedelemben van. Az általános közgazdasági válságban szárnyaszegetten vergődik ez a jobb sorsra érdemes kisiparos osztály, melynek termelő ereje, munkaképe, szociális-kulturális teremtő energiája rövidesen belefullad a mi szerencsétlen közgazdasági politikánkba. Egykor virágzó kisiparunk ma a megsemmisítés előtt áll. Tönkretette a munkanélküliség, a kegyetlen adópolitika, a képzéshez kötött iparnak minden védelem nélkül való lezüllesztése, az állami támogatás hiánya, a kisiparost agyonterhelő és megnyomorító törvények özöne. A tragédia bekövetkezett, a legteljesebb nyomorúság csődjébe jutott a kisipari élet és a kisiparosság nemhogy a magas adókötelezettségének nem tud eleget tenni, de a mindennapi betevő falatját sem tudja előteremteni. Az a kép, ami ebből kibontakozik, az egy szörnyűség, — kétségbeejtő színekkel aláfestett — tragédia, amelyből a kisiparosok szárai sírnak fel, panaszkodnak a kormányhatalom süket fülei felé. Segítség, jóindulatu támogatást, irgalmat kérnek a kisiparnak számára. Az Ipartestületek Országos Szövetsége a mult héten megbeszélésre hívta össze az ország iparosságát. Ezen az iparos találkozóson sok megdöbbentő panasz hallatszott s az adó, a kontársérelem és más speciális sérelemlről tárgyaltak, de ők maguk sem tudták, hogy tulajdonképpen melyik fenyegető veszedelem ellen védekezzenek elsősorban. Ezekből az elkeseredettség hangján össze-panaszolt sérelmekből egy memorandum fog ácsollatni és eljuttatják a miniszter elé. Az megfogja azt vizsgálni és majd megígéri, hogy minden igyekezeté-

vel azon lesz, hogy a kisipar megtalálja a maga védelmét, hogy a tisztességes, becsületes munka megkapja a neki járó, tiszteletet és érvényesülést. Ha azonban ebből az ígérethől sem

lesz valóság, ... akkor — az egykor fejlődő, virágzó kisiparunk menthetetlenül össze fog omlani és maga alá temeti ennek az országnak legproduktívabb teherviselő rétegét a kisiparos osztályt.

Fischer ur hagyjon fel a kontárkodással és árulja csak továbbra is a selymet!...

Az Ipartestület irtani fogja a kontárokat. Lovász György válaszol Fischer Antalnak. A szabók visszavonják nyilatkozatukat

(Szatmár, 1928 június 16) A szatmári általános Ipartestület kedden délelőtt előljárásági ülést tartott, amelyen az iparosság vezetői behatóan foglalkoztak a „Hétfői Friss Újság” hasábjain már több ízben ismertetett kontár kérdésekkel. Élénk eszmecsere után az iparosság vezetői határozottan kimondták, hogy ezentul tűzzel-vassal hozzá fognak a szatmári iparosság létérdekeit veszélyeztető kontárok gyökeres kigyomlálásához s ezen írtó műveletük sikeres keresztül viteléhez a hatóságok intervencióját is kifogják kérni. — Az iparosság vezetői felkeresik e célból Dr. Armas Lászlót, a Politia Comunală vezetőjét is, hogy iparkihágási ügyekben — elrettentő példaadás kedvéért — ezentul a lehető legszigorubbant ilélkezzen. Azonkívül az iparosság vezetői Nicora és Terreh iparhatósági biztosok ígértét is bírják, hogy ők is szószólói lesznek a hatóságok előtt, — az iparosság kontár ellenes törekvéseinek. Ezen az ülésen szóba került a „Hétfői Friss Újság” 22 ik számában megjelent nyilatkozat is, amelyben Fischer Antal, szatmári kereskedő válaszolt Lovász Györgynek, az Ipartestület szabó-szakcsoport elnökének, — ugyancsak lapunk hasábjain ismertetett azon megállapítására, amelyben Lovász az Ipartestülethez befutott panaszok alapján Fischer Antalt a szatmári szabóipar kerékkötőjének nevezte. Az iparosság vezetői megbotránkozással vettek tudomást Fischer Antal válasz nyilatkozatáról és beható vizsgálat után arra a megállapodásra ju-

toltak, hogy Fischer Antal tényleg túllépte a tisztességes kereskedelem fogalma alá tartozó keretet, — a szabóipar kárára kontárkodott s ezért az iparhatóságnál meg teszik ellene a megfelelő megtorló lépéseket, egyben Lovász Györgyöt pedig felhatalmazta, hogy a „Hétfői Friss Újság”-ban, — a szabó-szakcsoport nevében, Fischer Antalnak méltóképpen válaszoljon. Lovász György ezen választát az alábbiakban adjuk:

Igen tisztelt Fischer Ur! Bár a nyilvános szócsatának nem vagyok híve, — a jelen esetben kénytelen vagyok a szatmári szabó-szakcsoport megbízásából, annak presztizsét és jogait a nagy nyilvánosság előtt is megvédeni. Ön, Fischer Antal, selyemkereskedő ur, olyan formán nyilatkozott, mint ha a szabóság titkait és az öltözködés legpraktikusabb módjait, — Kr. után az 1928-ik esztendőben Ön találta volna föl. Ez mindenesetre tévedés! Ezen tévedését pedig igen röviden akarom most megvilágítani. — Hogy Ön tényleg kerékkötője a mi tisztas iparunknak, azt igazolja az, hogy a szabó-mesterséget nem tanulta és ennek dacára elismerte, hogy ruhákat vállalt és vállalt, amihez joga nincs. Az Ön állítólagos találománya, — a „Bon” rendszer — a szabómesterek-szakcsoportja előtt nem újdonság. Ezt mi már régebben alkalmazzuk. Hogy Fischer ur olcsón vállal és lehetővé teszi a szegényebb tisztviselőknek a ruházatkodást, — ilyen hangzatos szavak csak szemfényvesztésnek jók, ámde mi tudjuk, hogy az olyan silány szöveggel és hozzávalóval, amily-

lyeneket Ön ad, mi szabók legalább is 20-30%-kal olcsóbban vállalhatunk, mert Fischer urnak a házbéré és az össz-rezsije mégis csak nagyobb, mint bármelyik helybeli vezető szabó-cégé. — Ön továbbra arra hivatkozik, hogy több szegény szabóiparost munkához juttat, boldogítja őket. Szinte eltudjuk képzelni azt a nagy boldogságot, amikor Fischer ur 30-50%-os munkadíj levonással, — a csordulásig boldogítja szegény iparosainkat, akikről ki-presélt egy alap nélküli nyilatkozatot, de akik ezt megelőzőleg, minden megerőltetés nélkül s a saját elhatározásukból nekünk a következő nyilatkozatokat adták, amelyeket jegyzőkönyvbe foglaltunk. Ime:

Jegyzőkönyv,

feivéltelt Satumaren 1928 május 15-én iparkihágási ügyben.

1.) Schwartz Ábrahám előadja, hogy husvétkor csinált egy öltönyt és egy felöltőt 2000-leiért, ugyan-csak egy öltönyt 1000-leiért. Előadja, hogy a készitési árból az első esetben vissza adott Fischer Antal kereskedőnek 300-leit, a második esetben 250-leit. Schwartz előadja, hogy a készitettével nem 6 alkalozik meg, hanem Fischer Antal, illetve úgynöke, Beer Rózsi.

Schwartz Ábrahám s. k.

2.) Klein Dávid előadja, hogy dolgozott ugyan 5-6 esetben a Fischer Antal által küldött készitettőnek, de mindenkor Fischer alkudott meg személyesen és a készitettő Fischer saját kezébe fizette meg a varrási díjat. Előadja, hogy a tegnap Fischer ismét küldött egy ruhát, de nem vállalta, mivel a rendelő Fischer Antalra hivatkozva csak 500-lei bért akart fizetni.

Klein Dávid s. k.

3.) Heller Max előadja, hogy a mult év novembere óta van összeköttetésben Fischer Antallal és kb. 50 rend ruhát csinált, amelyekért neki Fischer Antal eleinte 500, később 550- és 600-lei munkadíjat fizetett. Három esetben Nagykárolyban is volt, melyért Fischer Antal az utiköltséget és napidíjat még most sem fizette meg. A készitett ruhák pontos számát könyv szerint bemutatta.

Heller Max s. k.

Hogy miképpen sikerült Fi-

„Exelsior”
Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sarok
A legfinomabb kávé és
Tea beszerzési forrása!

650 lej, új finom
gyermekkocsi
Hermannál

scher urnak félrevezetni azokat, kik fentti jegyzőkönyvet aláírták, hogy ettől eltérő nyilatkozatot adjanak, azt mi sem tudjuk, ez Fischer Antal titka, de az bizonyos, hogy a „Hétfői Friss Ujság“-ban elhelyezett nyilatkozatok után mi a következő ellen-nyilatkozatot kaptuk:

Nyilatkozat

A „Hétfői Friss Ujság“-ban megjelent nevem alatti nyilatkozatot viszszavonom, mert azt én soha sem mondtam és nem ismerem el, hogy Fischer Antal elnyit nyújtott volna ugy nekem, vagy akár a többi szabó-iparosoknak. Kelt: Satmare, 1928 június 5-én.

Pollák Mihály s. k.

Nos, Fischer Antal selymkereskedő ur! Ezek után talán csak belátja már, hogy Ön nemcsak kerékkötője a szabó

ipar boldogulásának, hanem mint veszedelmes kontár egyenesen tekintélyrontója a helyi tisztesszabóiparosoknak, amit nem fogunk továbbra is megtűrni a mi rovásunkra és éppen ezért eleget teszünk az Ön óhajának és a feljelentést már meg is tettük Ön ellen. Addig is azt ajánljuk Önnek, hogy hagyjon fel a kontárkodással és árulja csak továbbra is a selymet, ahhoz bizonyára többet ért, mert lássa Fischer ur, így csak előbb utóbb, meggyűlik a baja, mert a szabómesterség... nehéz mesterség s aki ahhoz illetéketlenül nyul, — az megszurja a kezét!...

A szatmári szabó-mesterek szakcsoportha megbízásából:

Lovász György
elnök.

Amerikai mintára Szatmáron is be kellene vezetni az időjárás elleni biztosítást

A változó időjárás és a szatmári kereskedők

(Szatmár, 1928 június 19) A naptár nyarat jelez, a meteorológiai diagnózis azonban lesújtó: eső, szél, enyhe hideg várható, helyenkint hőemelkedéssel. Sajnos Szatmár nem esik a „helyenként“ zónába, mert itt enyhe-hőszűnyedés tapasztalható, gyakori esőzéssel. Hol kiderül, hol beborul — ez az a labilis helyzet, amely csak a kedélyekre és a kereskedelemre van halással — rossz halással. A kirakatokban már megjelentek a szezon cikkek: fürdőruhák, fürdőcipők, fehérpajzások, szandálók, selyemingek, világos szövetek, könnyed sítapálcák. A korzón megjelentek a könnyed kis nők: Édesek, longék, a szoknyájuk nyári, — rövid. Libegnek, lebegnek. Ők a legjobb cikk és egyedül ők kelendők. A kereskedő pedig bizakodóan vár. Nem a kedves kicsi nőkre — hanem a vevőkre. A kirakatok fényese és csábítóak. A közönség azonban a bizonytalan időjárás miatt tartzkodó és vár a vásárlással. A nyári cikkek ki vannak téve az időjárás veszélyének. Kérdés lesz-e fürdőszek, amely már oly szépen megindult s tartott két-három napot át. Pedig a kereskedők a fürdőkellékekre építik reménykedésük várát. Bár a szebbnél szebb dresszek vonzák a szemet — a kéz télen és nem nyul a zsebbe. A legutóbbi korzón legtöbb hölgy tavalyi toaletten jelent meg. Akinék tavalyi sincs, azok nem jelentek meg. A tervezők fantáziája a szoknya megrovidításában már ki is merült, sőt annyira kimerült, hogy sem-

mi új sincs. A lábak is a régi-ek, — egészen térdig, de a legtöbb esetben azon felül is. Persze, — öltözködni lehetne, de pénz nincs és kedvező idő sem. A fürdőkosztümök tehát egyelőre csak a kirakatokba szűrődő napsugárban — fürödnek. — Tavaly ilyenkor döbbenetes meleg volt. Az idén döbbenetes a hideg. — Szerény indítványom, hogy amerikai mintára itt is be kellene vezetni az időjárás elleni biztosítást. — Bár nekem nincs eladó szezoncikkem, — de mégis bajaim vannak az idővel. Mikor sütött a nap, sietve inni kezdtem egy meleg szezoncikket a szép időről és a neki lendülő nyárról. Mire befejeztem, esett az eső. A meleg szót a cikkben mindenütt hidegre változtattam, Közben aztán kiderült, hogy kiderült. S ki tudja még mi fog történni addig, míg ezek a sorok is az olvasó elé kerülnek. — Mindent összevetve, a prognózis nem valami biztató. Mindenki szomorkodik: a hölgyek mert nem csilloghatnak a napsütésben, a fürdőn, mert nem megy senki strandolni, a kereskedő mert sok szezoncikke nem kell senkinek. — Én is szomorú vagyok, mert ez is egy szezoncikk — de ez se kell senkinek.

Riporter.

Eredeti orientális arab módszerű

„Hajfestés Hennával“

ROBELLA KOZMETIKÁN

P. Bratianu 6 I. emelet

Hajvágás! Ondolálás!

Hirdessen a

„Hétfői Friss Ujság“-ban

Nagy harok folynak Teitelbaum Joel főrabbi megválasztása körül

Az ellenzéki frakció erős offenzívában. — A Teitelbaum dinasztia hívei rendületlenül állják a harcot és fanatikusan biznak győzelmükben

(Szatmár, 1928 június 23) A Grünwald Lázár szatmári főrabbi váratlan elhunytát követő harmincadik napon a szatmári ortodox zsidóságra ismét nagy feladatok várnak. A megüresedett főrabbi-széket egy olyan főpappal betölteni, aki az itteni zsidóság óhajának minden tekintetben meg tud felelni. — Aki ismeri a szatmári zsidóság körében kialakult széttagozottság körülményeit és ennek tulajdonképpeni indokait, az egy cseppet sem fog meglepődni azon, hogy a mostani főrabbi választáskor ismét felújultak azok a régen vajdó kérdések, ami a szatmári ortodox zsidóságot két táborra osztotta s amely két tábor már a nyolc évvel ezelőtt elhunyt Grünwald Juda főrabbi utódjának megválasztásakor is szembe helyezkedett egymással. Csak hogy ez a szembehelyezkedés akkor még nem volt annyira kiélelmedve, mint most, mert azóta a surlódási felületek mindjobban kiszélesedtek, miután a hitközség vezetéséhez görccsösen ragaszkodó chaszid csoport működését az ellenzéki frakció tagjai szabályellenesnek tekintik és az azok által keresztült hajszolt mostani főrabbi jelölést is erőszakosnak minősítik. Tudvalevő ugyanis, hogy a hitközség chaszid csoportja a megéjtett főrabbi jelölésnél Teitelbaum Joel, nagykárolyi főrabbi mellett döntött s ezt a döntést az ellenzék a szokás által szentesített hitközségi rendszabályok elleni merényletnek és semmisnek tekintti, azzal magát nem azonosítja, miután ezt a jelölést szerintük puccs-szerűen ejtették meg. Ennek folytán az amugyis két táborra osztott ortodox zsidóság körében most még inkább kiélelmedtek az ellentétek s igen szenvedélyes hangon folynak a tárgyalások, hogy a felmerült ellentéteket miképpen lehetne a cél érdekében eltüntetni s valami olyan megoldást keresni, amely mindkét tábor kívánalmait kielégítené. Előreláthatólag a megoldási módozatok keresése sem vezethet azonban eredményre, mert a két tábor között az új főrabbit illetőleg olyan kirívó ellentétek állanak fenn, amelyek a legjobb akarattal is megoldhatatlannak látszanak. A

chaszidok ugyanis feltétlenül ragaszkodnak Teitelbaum Joel-hez, mert őt már Grünwald Juda utódjaul szemelték ki s most, hogy ismét alkalom nyílt az ő megválasztásához, — arról lemondani nem hajlandók, s megválasztását erős hittel és dacos igyekezettel is keresztült óhajítják vinni. — A chaszidok ugyanis rendületlenül hívei a Teitelbaum dinasztának, amelyről körükben valóságos legendák keringenek s akikről évszázados tradíciók is azt tartják, hogy őseiket egész a Talmudig vezetik le. Azonkívül a chaszidok fanatikusan konzervatív hittel meg vannak győződve róla, hogy csakis egy Teitelbaum Joel lesz képes az amugyis békétlenkedő szatmári zsidóság széthulló egységét újból egy táborba tömöríteni s végül, hogy Teitelbaum Joel főrabbi Talmud tudása és az összes európai főrabbi által elismert hittudományi szaktekintélye lesz hivatalva a szatmári főrabbi széket mindenkor körülvevő nimbuszára emelni.

Ezzel szemben az ellenzéki csoport arra az álláspontra helyezkedik, hogy nekik nem reb-bire, hanem rabbira van szükségük, egy főpapra, aki minden idejét a szatmári hitközség ügyeinek intézésére fordíthatja s aki híveinek nemcsak lelki vigasztalója lenne, de egy szersmind a világi életben a hitközségi tagok tanácsadója, reprezentálója is lenne. Mert szerintük egy európai hírű rabbit nagyon lekötik a más tájakról ide seregülő hívek ügyes-bajos dolgainak elintézése s akkor nem marad ideje a szatmári hívekkel foglalkozni és természetesen a hitközség körül felmerülő s egy embert teljesen igénylő ügyek vezetése is így hátrányt szenvedne, — amiként a hitközségi ügyek jelenlegi elhanyagolt állapotát is egyesek, éppen ennek a körül-ménynek tulajdonítják. Azt mondják, hogy a nyáj egy velük nem törődő pásztor hiányában csak a teljes szétállás veszélyének lenne kitéve s ép ezért az ellenzék egy olyan rabbit akar-na megválasztani, akit csodás legendák nem öveznének ugyan körül, de mint főpap, — mégis megállná helyét és mint csodarabbit nem kötnének le a vi-

Ha kellemesen akar szórakozni Vasuti restit,

akkor keresse fel a teljesen újjá varázsolt

ahol a legkényesebb igényeknek is megfelelő komfortban részesül. Izletes és kitűnő házi kosztja, elsőrendű fajorai jobb időkre emlékeztet. Figyelmes kiszolgálás mellett olcsó és jó abbonoma kapható.

RÓTH LAJOS ÉS TÁRSA BANKHÁZ

TELEFON: 41. és 136.

Valuták

csekkek, arany, értékpénzek vétel, eladása

STRADA LUCACIU (HÁM JÁNOS UCCÁ) 10. TÖRVÉNYSZEK MELLETT

Kölcsönök, Betétek

legelőnyösebben idegen valutában is

Sorsjegyszatály

Huzás minden hónapban Milliós nyeremények

A Steaua Românei volt Phönix Bécsi Tűgyűjtőkége

TELEFON: 41 és 136.

Biztosítóosztály

lág minden tájékról hozzá zarándokló hívek seregei s így ideje lenne a szatmári hitközség dolgaival törődni. — Az ellenzék tehát inkább a marosvásárhelyi, eselleg a nagyszombati, vagy a galántai főrabbit szeretné a szatmári főrabbi székben látni, akik bármelyike a chaszidok csoportjának óhaját is kielégíthetné.

Ezidőszerezt azonban még nem lehet tudni, hogy a harcok melyik párt fog győztesnek kike-

rülni. Hiszen a harcok még erősen folynak a két tábor között s az elkövetkezendő főrabbi választás elé érhető érdeklődéssel, sőt izgalommal figyel szatmár összsidósága, mert a választás közmegelőgedésre történő eredményétől várják a hívek békéjét és nyugalmat, — nemkülömbben az eddigi hitközségi élet újjá éledését, felújítását, — egy új korszak bekezdését. —

—thy.

A liberális kormány az optáns-pör sikeréhez még csak a leistabilizáció érdemét akarja fűzni.

Előterben a Jorga-kormány

Bukaresti tudósítók jelentik, hogy a liberális kormány az optáns-pör sikeréhez már csak a lei stabilizáció érdemét akarja fűzni s visszavonul, hogy ellenzékben átszervezkedjék. Az utódlásra nézve minden kétséget kizáró értesülésünk van, hogy az alkotmányos tényező a román nemzet büszkeségét, a világhírű tudós Jorga Miklós választotta, kire az adott körülmények között az a fontos szerep is jut, hogy a pártszenvédelem tüzeiben elmérgesedett kedélyeket kiengesztelje és kibékítse. Tiszta választásban az ország akarata őszinte megnyilatkozásának alkalmat adva, választás után a konszolidáció biztosítására úgy az elért eredmények arányában összeállított koncentrációs kormány. élén,

végre megadja az országnak azt a nyugalmat, amelyre olyan rég s olyan nagyon vágyik. Ismerve a nagy államférfiu és tudós puritán egyéniségét és vasakaratát a konszolidáció útjának megvetésében, a közélet megújulásának és megtisztulásának is fontos szerepe lesz. Fennkölt gondolkozása és megértő lelke a kisebbségek lelki világa és elhelyezkedése tekintetében is megnyugtató reményességekre jogosít. A nagy Jorga Miklós erdélyi pártszervezetek különös szeretettel és büszkeséggel kezeli s ezért központi vezérkarával, — legutóbbi kijelentése szerint, — a közeljövőben meg fogja látogatni Erdély vármegyéit s így minden valószínűség szerint városunkat is. —

HIREK

Nagykarolyi szerkesztőségünk Csáky Gusztáv, Reg. Ferd. 21.

E város büv-bajos tükör szekrényéről

I.

A m. t. Közönséghez

Ide haki belenz, órást csodát lát: megláthatja városunk legnagyobbik szamarát!

II.

Más

Eme tükör-szekrény sok tükör lapjával ingereli néknek bémész hiúságát: s visszatükrözteti mi-nemes városunk vezetésének sokoldalúságát.

III.

Hogy

Ez a szekrény azért oly sok tükörös, s e sok tükör nyilván azért foltos: hogy híven mutassa, hogy hogy és hol bukik meg itt egy-egy finom bolton? Közli: Dr. Herman Lipót.

— Nagyarányu csempészt fedeztek fel Halmiban. A halmi-i határvámnál szolgál-

tott teljesítő hatóságok emberei nagyarányu selyem csempészt fedeztek fel s Pinkász Izrael halmi kereskedőt, — akit már több ízben rajta kaptak a csempészen — letartóztatták.

Hangszerek és alkatrészek legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása az újonnan **Ecco** hangszertételező üzlet Szatmár, S Stefan cel Mare (Kazinczy u.) 12 Vállal: Hangszerjavítást, vonó szórózést és Rakett hurozást. Sport felszerelések egyedüli nagy raktára

Mű és Sima örlést garantált minőségben és olajsajtoltást a legolcsóbban végez a **László malom** Tel.: 390.

— Kellemetlen szomszéd.

Grünfeld, szatmári fakereskedő panaszt tett a rendőrségen, hogy az udvarára szellőztetni kite-regetett ágyneműjét valaki ellopta. Grünfeld szerint a tettes nem lehetett más, mint közvetlen szomszédja. A rendőrség a

bevezetett nyomozás során az ellopott ágyneműket tényleg megtalálta a rossz szomszédnál és megindította ellene az eljárást.

Képeket pár óra alatt bekeretezünk! Felvétel: Illyés diszműáruház, Str. Lucaciu (v. Hám János u) 10. szám.

Legszebb **Perzsa szőnyegek**, legjobb angol gypaju fonalak legelőnyösebben

özv. Friedmann Jenőné-nél (Ösztreicher palota)

— **Ciók, volt szatmári fűtőházi főnököt homlokon csókolt a szerencse.** Ciók, volt szatmári fűtőházi főnököt, akitől Szatmáron az a hír volt elterjedve, hogy több millió lei értékű anyagot adott el, a C.F. R. azzal honorálta, hogy a temesvári állomás anyag beszerzési osztályához osztotta be, ahol 1000 lei napidíjat kap. Ez is egyik iskolapéldája annak, hogy miképpen üldözik nálunk a féktelenül burjánzó korrupciót. —

A „Victoria“

kávéház a legkellemesebb szórakozóhely. Állandóan a legjobb foglaltok, kávék, minden este oigányzene. Terasz és kerthelyiség.

Tanuló leányok felvétel-

nek a

HIRSCH

nyomdában

— **Hányan követtek el öngyilkosságot egy év alatt?**

A népszövetség genfi titkári hivatala statisztikát tett közzé az Európa területén előforduló öngyilkosságokról. Ez a statisztika kimutatja, hogy Európában évente átlag 50.000 ember dobja el magát az életet, vagyis, hogy minden öt percben öngyilkossá lesz valaki. Az öngyilkosság leggyakoribb oka a munkanélküliség és a nyomor, lakásinség és betegség. Szerelmi bánat aránytalanul csekélyebb számban szerepel az öngyilkosságok között, mint a háboru előtti időkben, ezzel szemben azonban nagyon megnövekedett a családi tragédiák száma.

Halmes fogászatiműterem

Satu-Mare,

Verbőczy ucca 11. (Kath.

Legényegylettel szemben)

Készít: műfogakat, arany fogkoronákat és fogtöméseket.

— **Rejtvény rovatunk** e heti számunkból helyszüke miatt kimaradt.

— **A magyar kivándorlot-tak szomorú sorsa Braziliában.** A napokban Jermann Jenő braziliai magyar konzul megérkezett Budapestre. A Braziliai magyar konzul az újságírók előtt vázolta a Braziliába kivándorló magyarok borzalmas helyzetét. — Körülbelül 50.000 magyar kivándorló él Braziliában szétszórva. Ezeknek kilencvenöt százaléka azonban a legsziveesebben hajóra szállna és visszajönne Magyarországra, ha rendelkezne annyi pénzzel amibe a hajójegy kerül. Ezek az emberek valósággal rabszolgasorsban szynlődnék az ültetvényekben.

A legszebb cipő festés

KLANICÁNÁL

Sörivő ember csak Luther és Cell sört iszik.

— **Felhívás a C. F. R. nyugdíjasaihoz.** A helybeli állomásfőnökség lapunk útján hívja fel a C. F. R. nyugdíjasainak figyelmét arra, hogy a kiskoru gyermekeik részére kiállított, de ez év január 1-től meg nem hosszabbított arcképes utazási igazolványaikat vigyék be a helybeli állomásfőnökség titkári hivatalába. A szükséges utasításokat, az igazolványok meghosszabbítására, illetve érvényesítésére megfogják adni a C.F.R. bukaresti igazgatóságának rendelete értelmében.

— A „Gazdák“ általános

Bizt. R. T. vezérigynöksége irodahelyiségét P.Bratianu (Deák-tér 8 szám alá (Fekete vasudvar emeletére) helyezte át. Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

— **Ügyes akvizitört magas jutalékkal felveszünk. Cim a kiadóban.**

Porszivást vállalunk

Porszivógéppel házhöz megyünk portszívni.

MECHANIC,

Piata Bratianu 9. Telefon: 114.

„OPTICA“

Leo Fried & B. Micu specialis optikusok üzlethelyisége a Városháza alá lett áthelyezve.

Apolló

Hétfőn, kedden: **Heidelbergi diákkölet** Romantikus diáktörténet kórus kísérettel.

Uránia

Hétfőn, kedden, szerdán: **József császár és a suszterleány** Xenia Desny, Harry Liedke, Livio Pavanelli, Herman Pichával.

Hol vásároljunk?

Önnek nem kerül fáradságába s a hirdetővel és velünk szemben is kedves figyelmet tanúsít, ha vásárlásnál a „Hétfői Friss Ujság“-ra hivatkozik!...

A legszebb és legtartósabb cipők

PALÁDI

cipőárúházában Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy u.) 21. szám alatt, a Lévy palotában a Vámos festékház mellett volt helyiségében kapható.

Zsák, zsinag, ponyva
nagy választékban és legolcsóbb árakban

Glücklich

Bernát és fia

cégnél, P. Bratianu 27. (Plébánia épület) Telefon: 521.

C A F É

„Kis Pipa“

Étterem

Legjobb,

legolcsóbb

szórakozóhely.

Elsőrendű zene Reggel 3 óráig nyitva. Kitűnő bableves.

Puskás Árpád

uri-szabósága

S Z A T M Á R,
Str. Stefan cel Mare
(v. Kazinczy u.) 10.

Carei város villamosműve

ELVÁLLAL: mindennemű villamosberendezések elkészítését, meglevők kibővítését, kijavítását a legutányosabb árban. Villanymotorok áttekeresése, kijavítása. rvi átalánydíjért világítási és motorikus berendezések karban tartását.

ELAD: mindenféle villamos szerelési cikkeket, motorokat, csillárokat és izzólámpákat.

FIGYELEM!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy nagy raktárral rendelkező **ócska ruha kereskedést nyitottam**

meg a Bérpalotában a volt Sztankóczi üzlet helyén. A legkülömbözőbb izléseket kielégítő használt ruhák kaphatók a legolcsóbb árban. Ugyanitt veszek mindenféle ócska ruhát, antikváriumot, kívánatra előleget is adok. Levelezőlap hívásra házhoz megyek.

KLEIN JÓZSEF

ruha és régiség kereskedő Strada Petru Rares (Petőfi ucca) Bérpalota.

„Fonciera“

Általános Biztosító

Társaság

Hatalmas üzleti kiterjedésénél fogva a közönség nagy érdekeit szolgálja. Élet, tűz, baleset, betörés, jégkár, biztosítások díj és feltételeiben rendkívül előnyöket nyújt.

Legjobb

autóbenzin

kapható

a napnak bármely részében a láncos templommal szemben ujonnan felállított **automatikus benzintöltő állomáson.**

Körössy

és

Majthényi

lakatosok és

Autogénheggesztők

Szatmár, Kőlcsey u. 8 szám.

Mindenféle mezőgazdasági gépek törött alkatrészeit szakszerűen és felelősséggel olcsón **horgeszitk**

Tevjovits József

vízumoztatási irodája

Dácia udvar

Gyorsan, pontosan

és olcsón teljesíti

megbízatásait

IFJ. WEISZ IGNÁTZ

posztó, kész férfi-és

gyermek ruha áruháza

Satu-Mare

Piața Bratianu 24. (Csizmadia szín alatt.)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

A „Hétfői Friss Ujság“ **mindent lát, hall és megír!**

Ha Szatmáron van dolga

okvetlenül keresse fel az állomással szemben levő, jó hírnévnek örvendő

„P A R K“

szállodát és éttermet. Olcsó és nyugalmat nyújtó szobái garantált főregmentesek. Szigorúan orth. כשר kosher házi konyha.

Elsőrendű borok.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

T á l a s

műcipész

Str. Gh. Lazar (v. Iskola u.) 7. A legjobb anyagokból készített

cipő különlegességeket

állandóan raktáron tart és érték szavatosságot vállal. Beteg lábakra felelősség mellett orthopéd cipőket készít.

Menyasszonyi, — nyoszolyólányi **csokrok, koszorúk** és különféle élő-és mű **virágok** a legolcsóbban

Berey Károlyné

virágüzletében szerezhetők be. Szatmár, Kazinczy ucca 11

Vezérügynöksége:

Schneider

Rudolf

Satumare,

Piața Latinitatei (volt István tér)

9 szám
alatt

fölvesz:

100.000. (Egyszázezer Leies)

élet biztosításokat orvosi vizsgálat mellőzésevel **18 évtől 79 év korhatárig.** Felvételi- és kötvénydíj egyszer s mindenkorra 1000 (Egyezer lei), a halálesetenkénti hozzájárulás 100 Lei (Egyszáz). Mielőtt biztosítását megkötné, kérjen ajánlatot és saját megnyugtatósára érdeklődjék társaságunk vezetőinek erkölcsi- és anyagi garanciájáról.

Ügynököket magas jutalék mellett alkalmazunk.

Ha házat csinosan, szakszerűen, újolag befedni, vagy régi házat átfedni akarja, ne használjon mást, mint

FEDÉST. Tűzmentes, igen könnyű, szép, színes és csinos fedés. — Kérjen díjmentes költségvetést SCHWARCZ TESTVÉREK cégtől Satu-Mare, Str. Decebal (Kőlcsey u.) 37. Kik úgy helyben mint vidéken pala-fedést vállalnak.

720-as benzin

A Str. Horia (volt Károlyi köz) 5. szám alatti telepünk előtt felállított legmodernebb **automatikus benzintöltő állomáson** mindenkor legolcsóbban kapható.

Ejjeli szolgálat

Vas és Vasár behozatall r. t.

Lincoln FORD Fordson osztálya

Rosenfeld

Miksa

textilnagyáruháza
Str. Lucaciu (Hám János u.)
Alapított: 1877.

Szatmár

legrégibb

és

legnagyobb

Vászon, szövet és szőnyeg

R A K T Á R A.

Legjobb árak!

Legolcsóbb árak!

A n. é. közönség szíves figyelmébe.

Mindennemű cipőfelsőrészeket, tűzéseket szakszerű kivitelben, igen jutányosan vállalkoz. Elegáns, tartós cipőket mérték után készítenek.

Dézy Gyula Harcos u. 3

Önnek sem lehet az mindegy,

hogy modern cipőjének javításával s különösen alapos festésével kit biz meg, mert tekintetben csakis

E r d é l y i

cipész Str. Cuza Voda (v. Eötvös u.) 1.sz. jöhet számításba!

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare